

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011262
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320011262.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci proti obžalovanej Z. I., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 16.06.2021 pod sp. zn. 1T/119/2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 02.11.2021 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku **z r u š u j e** sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

obžalovanej Z. I., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom F. XXX,

u k l a d á :

Podľa § 158 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/, písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 800,- (osemsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol obžalovanou úmyselne zmarený jej súd ukladá náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bola obžalovaná Z. I. uznaná vinnou pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 10.06.2019 v čase okolo 08:15 hod., v mete Sereď po Šulekovskej ulici viedla ako vodič osobné motorové vozidlo značky RENAULT LAGUNA, evidenčného čísla SA563CG, kde pri rodinnom dome číslo 1588/32, pri odbočovaní vľavo na príjazdovú cestu vedúcu k rodinným domom plne nesledovala situáciu v cestnej premávke a nedala prednosť v jazde z jej pohľadu v ľavom jazdnom pruhu oproti idúcemu motocyklu značky YAMAHA, evidenčného čísla TT298AM, ktoré viedol I. I. a ľavou prednou časťou vozidla narazila do prednej časti motocykla, pričom v dôsledku nárazu motocykel rotoval a následne dopadol na vozovku, čím spôsobila I. I. zranenia a to odierky pravej hornej končatiny na predlaktí v oblasti zápästia a palca pravej ruky, odierky pravej dolnej končatiny v oblasti kolena, odierky ľavého predkolena, tržnú ranu na ľavom kolene pod jabĺčkom tvaru V s ramenami dĺžok 5 cm, na pravej dolnej končatine zlomeninu v oblasti V. záprstnej kosti s miernym uhlovým posunom a viacpočetnými lomnými líniami, distenziu priťahovačov stehna obojstranne, poranenie väzivového aparátu ľavého

kolena, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrovanie a liečenie od 10.06.2019 do 13.08.2019, pričom obvinená svojím konaním porušila ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c/, § 19 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za tento prečin okresný súd uložil obžalovanej podľa § 158 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 38 ods. 2,3 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 800,- (osemsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovil obžalovanej náhradný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, ods.2 Trestného zákona uložil obžalovanej i trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel každého druhu na dobu 1 (jedného) roka.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. okresný súd poškodených I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., R. XXX/XX a Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., pobočka Žilina, P.O. Hviezdoslava 26, Žilina, s jednotlivými nárokmi na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 246-249 spisu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaná Z. I., ktoré odôvodnila prostredníctvom obhajcu tým, že toto smeruje výlučne voči výroku o treste, ktorý sa jej javí byť neprimerane prísny.

V prvom rade namieta, že okresný súd nesprávne ustáli okruh poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď jej okrem § 36 písm. l) Tr. zákona nepriznal i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zákona, nakoľko z vykonaného dokazovania je zrejmé, že pred spáchaním predmetného nedbanlivostného prečinu viedla riadny život, za celý život sa dopustila výlučne 2 drobných dopravných priestupkov. Pokiaľ ide o uložený peňažný trest, má za to, že tento mal byť uložený v nižšej výmere a trest zákazu činnosti nemal byť uložený vôbec. Je slušnou, pracujúcou osobou, ženou a matkou, do práce vie dochádzať len motorovým vozidlom, vzhľadom na neexistujúci spoj v daných časoch medzi F. a Kráľovou nad Váhom. Jej manžel dlhodobo pracuje v zahraničí, a preto je to práve ona, ktorá motorovým vozidlom zabezpečuje aj potreby dopravy detí do a zo školy v inej obci, a taktiež obaja synovia chodia na futbalové tréningy mimo obce. Uložením zákazu činnosti viesť motorové vozidlá budú ohrozené základné životné potreby nielen jej ale i jej detí. Od skutku uplynulo už viac ako 2 roky, od tej doby sa nedopustila žiadneho priestupku a preto žiada, aby odvolací súd vyhovel jej odvolaniu s tým, že zmení napadnutý výrok rozsudku okresného súdu tak, že zníži uložený peňažný trest a trest zákazu činnosti neuloží.

Okresný prokurátor ani poškodení odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodali, prokurátor sa k odvolaniu obžalovanej napriek výzve súdu písomne nevyjadril.

Konanie na odvolacom súde:

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za súčasnej prítomnosti obžalovanej, prokurátora krajskej prokuratúry a v neprítomnosti poškodených.

Na verejnom zasadnutí odvolací súd v zmysle § 326 ods.5 Tr. por. s poukazom na § 269 Tr. por. doplnil dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a to odpisu registra trestov, výpisu zo Sociálnej poisťovne a centrálnej evidencie priestupkov a správnych deliktov, z ktorých zistil, že obžalovaná je zamestnaná vo firme Peikko Slovakia, s.,r.o. so sídlom v Kráľovej nad Váhom, s priemerným platom cca 1100,- Eur mesačne, doposiaľ nebola súdne trestaná, má vykázané výlučne dva drobné dopravné priestupky v roku 2018 a 2019, za ktoré je boli uložené sankcie vo forme 10 eurovej pokuty a napomenutie. Zástupca krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Obhajca obžalovanej na verejnom zasadnutí s poukazom na písomné zdôvodnenie odvolania navrhol tomuto v celom rozsahu vyhovieť.

Obžalovaná navyše uviedla, že jej manžel pracuje v zahraničí s platom cca 2000 Eur, splácajú hypotéku na dom vo výške 950 Eur mesačne, v prípade zákazu činnosti by prišla o prácu.

Krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 317 ods.1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a tak zistil, že odvolanie obžalovanej je čiastočne dôvodné.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu krajský súd konštatuje, že v postupe okresného súdu neboli zistené žiadne také porušenie, či už procesných predpisov, alebo práva obžalovanej na obhajobu, ktoré by zakladali dôvod na podanie dovolania, takže vo svojich úvahách sa upriamuje výlučne na zákonnosť odvolaním napádaného výroku o peňažnom treste a treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

Z ustanovenia § 34 Tr. zák. vo všeobecnosti vyplýva, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Zároveň trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní jeho druhu a výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V súvislosti s vyššie citovaným ustanovením Trestného zákona zodpovedá skutočnosti, že okresný súd sa pri ukladaní trestu obžalovanej dopracoval k zisteniu, že u obžalovanej nebola daná žiadna príťažujúca okolnosť v zmysle § 37 Tr. zák. a bola konštatovaná výlučne jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l/ Tr. zák. Tento postup odvolací súd nepovažuje za správny a zákonný, nakoľko okresný súd u obžalovanej nezohľadnil relevantným spôsobom rozsah poľahčujúcich okolností najmä s poukazom na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. ktorá je de facto „zrkadlom“ riadneho života stíhanej osoby pred spáchaním prejednávanej trestnej činnosti. Negatívnym faktorom pri hodnotení osoby obžalovanej vzal prvostupňový súd zrejme do úvahy jej priestupkovú minulosť, kde podľa výpisu ústrednej evidencie priestupkov MV SR má obžalovaná dva záznamy na úseku cestnej dopravy. Za danej situácie, je potrebné dať za pravdu obžalovanej, že táto pred spáchaním žalovanej trestnej činnosti aj napriek týmto zisteniam pre účely priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zák. riadny život viedla.

Pre priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti je vlastné pozitívne zistenie o tom, že páchatel dodržiava právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plní si svoje povinnosti voči štátu aj voči spoločnosti (voči zamestnávateľovi, rodine a pod.), nezneužíva svoje práva voči spoluobčanom, nenarúša občianske spolužitie v bydlisku ani v zamestnaní, nedopúšťa sa závažných priestupkov resp. i menej závažných ale pravidelne a vo väčšom rozsahu, iných deliktov a trestných činov, čo v danom prípade aj napriek zisteným dvom drobným priestupkom v doprave, a súčasnému nezisteniu žiadnych negatívnych relácií na obžalovanú, zjavne naplnené bolo, preto bol plne dôvodným priznať obžalovanej aj túto poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. j/ Tr. zák. <.). Krajský súd si však aj napriek tomuto pochybeniu okresného súdu osvojil súdom prvého stupňa určenú výšku peňažného trestu - 800 Eur (spolu s určením náhradného trestu odňatia slobody v trvaní 4 mesiace), ktorá aj podľa vlastného zistenia (s poukazom na priemerný zárobok obžalovanej vo výške cca 1100 Eur mesačne) vyplývajúceho z doplneného dokazovania plne zodpovedá osobným a majetkovým pomerom obžalovanej ako i prvkom tak individuálnej i generálnej prevencie. Krajský súd sa v tomto smere preto nestotožnil s odvolaním obžalovanej v tom ohľade, že peňažný trest, ktorý jej bol uložený v uvedenej výške, je neprímerane prísny.

K uloženému trestu zákazu činnosti

Vo vzťahu k trestu zákazu činnosti vo všeobecnosti možno uviesť, že je jedným z druhov trestov, ktoré majú priamo zabrániť páchaniu ďalších trestných činov. Jeho zmyslom je teda na určité časové obdobie zabrániť páchatelovi v možnosti zastávať a vykonávať určité zamestnanie, povolanie, funkciu, či vykonávať činnosť na výkon ktorej je potrebné osobitné povolenie. Pravdou je, že sa jedná o typickú sankciu za najzávažnejšie porušenia pravidiel regulujúcich účasť v cestnej premávke a jej pravidlá, zmyslom ktorého je zabrániť páchatelovi v budúcnosti opakovane spáchať trestný čin, ktorého sa aktuálne dopustil v súvislosti s výkonom určitej činnosti, teda zabrániť ďalšiemu páchaniu trestných činov, ktoré takáto činnosť podnietila, alebo k nim vytvorila príležitosť.

Rozhodnutie o uložení trestu zákazu činnosti má až na výnimku uvedenú v § 61 ods.3, ods.5 Tr. zák. fakultatívnu povahu. V prípade trestných činov v doprave pri ktorých došlo k hrubému porušeniu povinnosti a škodlivému následku v dôsledku predchádzajúceho požitia alkoholu páchatelom, je potrebné zásadne ukladať trest zákazu činnosti buď popri inom treste, resp. samostatne.

V prípadoch, keď ku škodlivému následku nepríde v súvislosti s predchádzajúcim požitím alkoholu, alebo po inom hrubom porušení predpisov v doprave (ako je napríklad bezohľadná jazda po prekročení maximálnej povolenej rýchlosti o niekoľko desiatok kilometrov, príp. jazda cez križovatku na červenú, resp. cez „stopku“, predbiehanie cez plnú čiaru v neprehľadnej zákrute a pod.) však treba náležite zohľadniť všetky špecifiká, osobitosti prípadu, resp. iné skutočnosti, ktoré môžu mať v danej súvislosti relevantný význam, pretože pri rozmanitosti a zhodnotení špecifických odlišností jednotlivých prípadov existuje značný manipulačný priestor pre súd na zváženie, či je uloženie trestu zákazu činnosti potrebné a nevyhnutné.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu a špecifických okolností danej veci má odvolací súd za potrebné uviesť, že tunajší súd si je plne vedomý toho, že pri trestnej činnosti v doprave má uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá významný účel, ako z pohľadu individuálnej prevencie tak aj z pohľadu všeobecnej prevencie.

Pritom najmä pri porušení dôležitej povinnosti vodiča je ukladanie takéhoto trestu aj v súlade s ustálenou súdnou praxou. Súčasne však v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu platí, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatelov nemôže prevyšovať nad záujem individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy. Je nesporné, že obžalovaná zavinila predmetnú dopravnú nehodu s následkami na zdraví poškodeného tým, že nerešpektovala základné pravidlá, ktorými sa cestná doprava riadi v podobe disciplinovaného správania sa na ceste, plnému venovaniu sa vedeniu motorového vozidla, sledovaniu situácie v cestnej premávke a pod..

Súčasne je však potrebné uviesť, že z okolností dopravnej nehody ani z doterajšieho správania sa obžalovanej ako vodiča pred nehodou (odhliadnuc od dvoch drobných priestupkov) vyplýva, že u nej nešlo o prejav hrubej vodičskej nedisciplinovanosti, ktorá by bola charakteristická pre jej správanie sa v cestnej premávke. V tomto sa senát odvolacieho súdu stotožnil i s názorom okresného súdu (viď. strana 3 odôvodnenia rozsudku), že v jej konaní išlo o výnimočný exces z dodržiavania pravidiel v cestnej premávke s uvedeným následkom.

Taktiež je potrebné z pohľadu výroku o treste zákazu činnosti zohľadniť, že obžalovaná spáchala trestný čin v doprave, ktorý možno považovať u tohto druhu trestnej činnosti za najmenej závažný (nedbanlivostný prečin s druhou najnižšou sadzbou odňatia slobody - až na 1 rok).

Z hľadiska vytýkaných chýb v odvolaní je potrebné prisvedčiť aj názoru obžalovanej v tom, že v danom prípade bolo potrebné zohľadniť i skutočnosť, že od spáchania skutku uplynuli viac ako dva roky, pri ktorom (plynutí) času sa stráca účinok individuálnej prevencie takéhoto druhu trestu, navyiac za situácie, že páchatelovi predmetného nedbanlivostného prečinu nebolo zadržané vodičské oprávnenie a tento aj naďalej vykonával vodičskú činnosť naďalej (bez zistenia akéhokoľvek protiprávneho správania).

Všetky vyššie uvedené okolnosti potom vzal senát odvolacieho súdu do úvahy pri rozhodovaní o otázke, či je nevyhnutne potrebné obžalovanej uložiť aj vyššie uvedený trest zákazu činnosti a dospel k tomu názoru, že nakoľko táto dopravná nehoda nie je tým prípadom, ktorý by bol „typický“ pre potrebu vplyvania na vysokú nehodovosť na našom území (hrubé nerešpektovanie dopravných predpisov), vychádzajúc aj z osobných pomerov obžalovanej a zásadu uvedenú v § 34 ods.3 Tr. zák., nemal odvolací súd žiadne pochybnosti, že už samotné prejednanie veci pred súdom, uznanie viny za predmetný prečin a uložený peňažný trest bude plne postačujúci na jej nápravu.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Celkom na záver sa žiada uviesť, že výroky o vine a náhrade škody, zostávajú týmto zrušujúcim rozsudkom nedotknuté, vzhľadom k tomu, že neboli podaným odvolaním napadnuté a odvolací súd

nevzhliadol pri nich také chyby, pre ktoré by bolo dôvodné podanie dovolania v zmysle § 371 ods.1 Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.